



KURIER Wileński

WTOREK, 10 GRUDNIA 1991 R.
Nr 240 (11716)

W. Landsbergis powrócił z Francji

WILNO, (ELTA). W nocy 9 grudnia z Francji powrócił przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej Wytautas Landsbergis. Podczas pobytu w Paryżu przy-

wódcą parlamentu Litwy razem z przewodniczącymi Rad Najwyższych innych państw bałtyckich podpisał dokumenty Karty Paryskiej,

spotkał się z prezydentem Francji Francois Mitterrandem, uczestniczył w konferencji międzynarodowej w Strasburgu.

Czy przybędzie mieszaneek paszowych?

W tym roku dotkliwie odczuwamy brak mieszaneek paszowych. Co zrobiono, aby poprawić sytuację, czy wzrośnie ich produkcja w najbliższym czasie? Z takim pytaniem zwróciłam się do dyrektora generalnego państwowej firmy akcyjnej „Malyba” Emilija Verkaukasa. Powiedział on:

Moc przedsiębiorstw firmy wykorzystujemy załedwie w 68 proc., gdyż nie posiadamy pod dostatkiem surowca. W tym roku zamierzaliśmy wyprodukować 2 miliony ton, a dostarczamy załedwie milion 700 tys. ton mieszaneek paszowych. ZSRR dostarczył załedwie 54 proc. zboża przewidzianego w umowie rocznej. Dziś surowca mamy załedwie na 2-3 miesiące. Sytuacja nie jest jednak beznadziejna. Reakordową ilość zboża tegorocznego planu sprzedał państwu nasi rolnicy. Szukamy sposobów zakupu zboża za granicą. Porozmawialiśmy się z Polską, że dostarczy 130 tys. ton pszenicy, żyta i jęczmienia. Fermerzy USA dają w darze Litwie 100 tys. ton siemna kukurydzy, pierwszy tamada mamy otrzymać w styczniu. Zapoczątkuj nas w zboże zjeżdżają się Kanada i Niemcy. Ich przedstawiciele odwiedzili Litwę, zapoznali się z naszymi programami, zrewidowali kłopotliwy port, poznałi jego możliwości przyjęcia zboża. Sporo prywatnych firm Rośli po wysokiej cenie (2,5 razy wyższej od naszej ceny skupu zboża) oferują kupno znacznej ilości ziarna. Nie odrzucamy tej możliwości, aczkolwiek jak na razie się powstrzymujemy.

Sędzi, iż nasze przedsiębiorstwa mieszaneek paszowych w przyszłym roku pracować będą na pełną moc.

Irena WEDRICKIENE,
kor. ELTA

Niech żyje Sokółka!

Jak poinformowano nas w kasie Litewskiego Zarządu Turystyki, od 14 do 24 grudnia będzie znów kursował pociąg Wilna — Sokółka. (Odjeżdż z Wilna o godz. 9.35). 25-26 grudnia — przejeżdża i od 27 do 30 grudnia znów będzie kursował.

Bilety do Polski nadal są najniższym deficytem. Niektórzy zamierzają kolejną i stoją po trzy minucie, inni awanturują się i chcą kupić bilet natychmiast, o czymkolwiek bez skutku.

Inf. wł.

W kwestiach umacniania ochrony kraju

WILNO (ELTA). 7 grudnia premier Republiki Litewskiej G. Wagnorius spotkał się z gmachu rządu z kierownictwem Ministerstwa Ochrony Kraju, dowódcami jednostek wojskowych i naczelnikami innych służb. Premier serdecznie podziękował wszystkim, którzy jako pierwsi wstąpili na ochotnika do szeregów obrońców ojczyzny, nie przetrzaszali się tymczasowych trudności i podjęli się bardzo ważnej pracy w zakresie organizowania ochrony kraju, wykazałi stanowczość i wytrwałość w dniach trudnych dla Państwa Litewskiego.

Z pewnymi trudnościami służby w ochronie kraju borykają się również ostatnio — brakuje pomieszczeń, ciepłej odzieży, środków łączności i transportu, bro-

ni. W rozwiązywaniu tych palących kwestii, stwierdził premier, więcej inicjatyw powinno wykazywać samo Ministerstwo Ochrony Kraju. Jednakże jasne jest również to, że odpowiednie pomocy i uwagi wojsku litewskiemu nie poświęcają inne resorty państwowe, a wśród nich samorządy, przedsiębiorstwa, organizacje handlowe. Premier powiedział, że wszystkie problemy związane z umacnianiem armii litewskiej, głównie ochroną granicy, będą rozstrzygane rzeczowo i operatywnie. Zaakcentował on, że kierownictwo Ministerstwa Ochrony Kraju powinno poświęcać więcej uwagi pobowywaniu rekrutów do służby czynnej, aby w czas został sformowany przewidziany kontyngent ochrony kraju Litwy.

List otwarty

DO PRZEWODNICZĄCEGO RADY NAJWYŻSZEJ REPUBLIKI LITEWSKIEJ V. LANDSBERGISA
DO PREMIERA RZĄDU REPUBLIKI LITEWSKIEJ
G. VAGNORIUSA

W związku z wyjątkowo trudną sytuacją, w jakiej znalazła się obecnie społeczność polska na Litwie, po raz kolejny zwracamy się z apelem o zaprzestanie dyskryminacji i łudności politycznej i przystąpienia do autentycznego rozwiązywania problemów polskiej mniejszości narodowej. Mimo pewnych napięć między Polakami na Litwie a władzami litewskimi w okresie ostatnich kilku lat, a w szczególności w drugim półroczu br., uchwały Rady Najwyższej Republiki Litewskiej z dnia 29 stycznia br. wydawały się być podstawą do ułożenia stosunków polsko-litewskich na Litwie. Niestety, nadzieje te się rozwijały od razu po odrznięciu przez Litwę niepodległości.

Po rozwiązaniu samorządów wileńskiego i sołecznego pełnomocnicy rządu, nie licząc się z zasadami demokracji, opinią społeczną, literą prawa do konalni i nadal dokonują bezpodstawnych zwolnień na zasadach przynależności narodowej. Zakaz używania napisów w języku polskim, symboliki narodowej w szkołach, rewizje i wezwania do prokuratury działaczy Związku Polaków na Litwie należą do faktów życia codziennego.

Zarząd Główny Związku Polaków na Litwie
Prezes J. SIENKIEWICZ

Wilno, dnia 5 grudnia 1991 roku

Komentarz do oświadczenia rządu Republiki Litewskiej z 5 grudnia

W ostatnich dniach listopada na Litwie niespodzianie powstało zamieszanie na te problemy prasy, Redakcja poszczególnych byłych wydań komunistycznych rozpowieszczyła wymiasty o zamiarach rządu podjęcia uchwały o upaństwowieniu byłych wydań należących do Komunistycznej Partii Litwy, Dziennik „Lietuvos rytas” szeroko rozpowieszczył dezinformację, że już został znacjonalizowany.

Jedną z możliwych przyczyn zorganizowanej akcji dzienników jest wstrząsająca w warunkach rynkowych konkurencja między gazetami i pogarszający się ich stan finansowy. Jednocześnie usiłowano wywrzeć określony wpływ na reorganizację wydań byłej Komunistycznej Partii Litwy.

Po nagłe rozpoczętej akcji 5 gazet rząd był zmuszony do szybszego rozpoczęcia wykonania uchwały Republiki Litewskiej o przejęciu mienia KPL (KPZR) i byłych organizacji komunistycznych. Gazeta „Walstieciu Laiskrasziš” została zreorganizowana w prywatną spółkę akcyjną. Ze spółki dziennikarzy redakcji bezpłatnie przydzielono 30 proc.

akcji, a pozostała ich część — różnym organizacjom gospodarki rolnej, przeważnie — społecznym. Redakcji gazety byłej Komunistycznej Partii Litwy „Tiesa” podano do wyboru dwa warianty: podzielić akcję w równych częściach między pracowników i założyć zamkniętą spółkę akcyjną lub pozostać w gestii DPR Litwy (założonej) zamiast Komunistycznej Partii Litwy. Poza tym redakcją „Walstieciu Laiskrasziš” i „Tiesa” — powierzono samodzielnie dokonać inwentaryzacji mienia, by została ustalona wielkość mienia KPL (KPZR), KPL.

Byłe rejonowe (municipalne) wydania Komunistycznej Partii Litwy zostały przekształcone w prywatne spółki akcyjne, dzieląc akcję między pracowników redakcji.

Konstatujemy, że ogłoszone i szeroko rozpowieszczone porogiśki o możliwym upaństwowieniu gazet dyskredytują kulturową politykę Litwy, szkoda jej prestiżu międzynarodowemu, utrudniają zagraniczną politykę gospodarczą.

Biurowas rządu

Podpisano porozumienie w sprawie wspólnoty państw niepodległych

MINSK (BELTA—ELTA). W niedzielę w Mińsku przywódcy Republiki Białoruskiej, Federacji Rosyjskiej i Ukrainy podpisali porozumienie w sprawie utworzenia wspólnoty państw niepodległych.

„My, Republika Białoruska, Federacja Rosyjska (RFSRR), Ukraina, jako państwa sąsiadujące, które Związek SRR, które w 1922 roku podpisały układ związkowy, konstytuujemy, że Związek SRR jako międzynarodowy podmiot prawny i rzeczywistość polityczna przestał egzystować” — mówi się we wstępie do tego dokumentu.

Przywódcy trzech państw, stwierdzają się w dokumencie, dokonali tego kroku, opierając się na historycznej wspólnotie narodowej, dążąc do utworzenia demokracji, dając do utworzenia demokracji, dając do utworzenia demokracji, dając do utworzenia demokracji.

Kraje potwierdzają swą wierność Kartie NZ, celem i zasadom Aktu Końcowego w Helsinkach, zobowiązują się przestrzegać norm międzynarodowych praw człowieka i narodów, gwarantują obywatelom jednakowe prawa i wolności niezależnie od ich narodowości.

W celu rozwijania równoprawnej i wzajemnie korzystnej

współpracy narodów i państw postanowiono zawrzeć specjalne porozumienie w dziedzinie polityki, gospodarki, kultury, oświaty, ochrony zdrowia, nauki, handlu, ochrony środowiska i w innych sferach. Oświadczono, że uznaje się i szanuje integralność terytorialną i niepodległość istniejących granic państw, które podpisały porozumienie.

Postanowiono zachować połączone kierownictwo wspólna przestrzenia wojskowo-strategicznego, jednolitą kontrolę nad bronią jądrową. Będzie koordynowana polityka zagraniczna, stwarzana i rozwijana niezależna przestrzeń gospodarczą, realizowana jednolita polityka w zakresie cel i migracji.

Od chwili zawarcia porozumienia na terytorium państw, które je podpisały, nie zezwala się stosowania norm trzech krajów, w tym błęgow ZSRR, przerywa się działalność organów poprzedniego Związku.

Dokument podpisali: w imieniu Republiki Białoruskiej — Stanisław Szuszkiewicz i Wacław Kębilcz, w imieniu RFSRR — Boris Jelcyń i Gennadij Burbulis, w imieniu Ukrainy — Leonid Kravczuk i Witold Fokin.

DO JEGO EKSCELENCJI PREMIERA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ JANA OLSZEWSKIEGO

W imieniu rządu Republiki Litewskiej gratuluję Panu Premierowi mianowania na to wysokie i zaszczytne stanowisko i życząc powodzenia w nielatywnej i odpowiedzialnej pracy, życzę

niżej, że Pańska działalność przyczyni się do ściślejszej współpracy między naszymi państwami.

Premier Republiki Litewskiej
Gediminas WAGNORIUS

57

NA SZLAKU PIELGRZYMKI WILNO—RZYM

Pielgrzymka nasza rozpoczęła się 10 listopada o godzinie 4... Mszą świętą w wileńskim podomnińskim. Wobec księdza Dariusz Stanczyk... Wyruzamy na... której celem jest... kanonizacja Biogosławio... Ujca Kaina, spotkanie z... świętym. Iruano to so... umysłowic... Nie wiem, czy ktoś z nas rzeczywiście powożąc, i opadając po... porę i opadając po... zwał: sprawę z tego, że... tymen będzie się moim w... rzece św. Piotra.

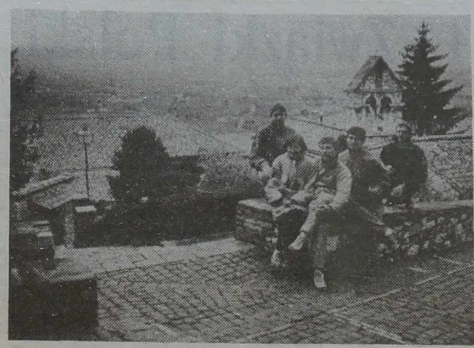
mapach figurującego, a znane-go na całym świecie. Swoją sławę i wielkość zawdzięcza Asyż świętej Klarze i świętemu Franciszkowi.

Sw. Franciszek urodził się w tym mieście jako syn bogatego kupca. Tu, w latach swej młodości, poznał, co to jest życie wygodne, przepych, jaka jest moc pieniądza. W tym mieście, wobec biskupa Asyżu, zaślubił „Panią Biedę”. Publicznie oddał pieniądze i ubranie swemu ojcowi mówiąc: „Dotychczas ciebie nazywałem ojcem na ziemi, teraz mogę z całym spokojem wołać: Ojcie nasz, któryś jest w niebie...”.

Wydaje się, że nieduże, kamienne, białe miasto, położone na łagodnych wzgórzach porośniętych drzewkami oliwkowymi zostało zatrzymane w czasie. To miasto jest po brzegi wypełnione św. Franciszkiem. Dotychczas żyje on w Asyżu. Być może wrażenie to stwarzają przetrwa-



ziadało 50 tysięcy widzów, dzisiaj stoi samotnie, a pozostałości jego murów zdaje się patrzeć pustymi oczodolami. O 5 metrów niżej obecnego poziomu miasta znajdują się ruiny miasta antycznego, niemiego świadka minionych dwóch tysięcy lat. Oglądając przetrwałe przez wieki fragmenty pałaców,



żej zatrzymaliśmy się przy ma-lutkiej polskiej kaplicy św. Stanisława, bogato zdobionej malowidłami ściennymi przedstawiającymi polskich świętych, herby miast Warszawy, Krakowa, Wilna, Lwowa. Znalazło się tam też miejsce dla Pogoni i słupów Gedymina. Monte Cassino. Polak, któremu

zylki, otoczeni jedynie śliczny-mi górami, wpatrzeni w bezgraniczną przestrzeń morską, zakończyliśmy wędrówkę po Włoszech. Dnia następnego o świcie wyruszyliśmy w drogę powrotną. Nie sposób opisać wszystkiego, co zobaczyliśmy pielgrzymując. Zresztą, to nie jest aż tak ważne. Bowiem z biegiem lat dla nas samych tylko zdjęcia będą przypominały naszą niezapomnianą wędrówkę. W sercu natomiast na zawsze pozostanie radość, wielkość, której czas nie zdoła pomniejszyć. Nie da się zatrzyć uczuć, jakich doznaliśmy w czasie spotkania z papieżem, momentu ogłoszenia błogosławionego Ojca Rafała świętym, chwil nad grobami świętych.

Wędrówka do miejsc świętych i bliskich sercu Polaka

le mury domów i kościoły, w których święty żył, pełnił służbę apostołską. A może uczucie to zawdzięczamy św. Franciszkowi dzięki licznym pamiątkom. Z każdego okna, z każdej wystawy sklepowej tego miasta usmiecha się dobroć i miłość do nas.

W czasie pielgrzymki mieliśmy niejedną mszę odprawianą na grobach świętych: w Padwie na grobie św. Antoniego, w Rzymie na grobach św. św. Piotra i Pawła, ale ta, w Asyżu, na grobie Biedaczyny, była szczególna.

Prawie po tygodniu podróży, późnym wieczorem, już zmęczeni, ale szczęśliwi dotarliśmy do Rzymu na via (ulicę) Cassio 1200, do Domu Polskiego Jana Pawła II. Przed nami było 5 dni zwiedzania Rzymu, w towarzystwie wspaniałych przewodników siostr Barbary i Jadwigi.

Rzym — Wieczne Miasto. Trafność tego określenia docenia się dopiero wychodząc na jego ulice. Obok nowoczesnych domów, szerokich jezdni, na których są nieustannie korki (na tych samych jezdniach, na których wędrowka była jedną wielką wędrówką do miejsc świętych. Nie zapominaliśmy jednak na swej trasie o miejscach szczególnie bliskich Polsce i Polakom. Będąc w Wiedniu odwiedziliśmy Kahlenberg, miejsce, które codziennie przypomina wszystkim o naszym narodzie. Tutaj w 1683 r. Jan III Sobieski zwycięsko uchronił Europę przed Turcją i islamem. W Padwie, w bazylice św. Antoniego na du-

świętym pogańskich, kolumpy, resztki triumfalnych łuków, można tylko wyobrazić, jak okazałe było to miasto już za czasów Chrystusa.

Będąc w Rzymie staraliśmy się zwiedzić i zobaczyć, jak najwięcej. Poświęciliśmy temu 65 godzin. Ale zwiedzanie łączyliśmy również z refleksją i modlitwą. W ciągu pięciu dni błądziliśmy ścieżkami św. Piotra i św. Pawła. Dotykaliśmy ścian, które być może oni też dotykali. Byliśmy w celi, w której więziono św. Piotra przed śmiercią, w kościele, w miejscu, gdzie się odbyło słynne spotkanie uciekającego z Rzymu apostoła Piotra z Chrystusem („Quo vadis, Piotrze?”); w katakumbach, które były miejscem spotkań i modłów pierwszych chrześcijan, a także miejscem ich grzebania..

Od początku do końca pielgrzymka była jedną wielką wędrówką do miejsc świętych. Nie zapominaliśmy jednak na swej trasie o miejscach szczególnie bliskich Polsce i Polakom. Będąc w Wiedniu odwiedziliśmy Kahlenberg, miejsce, które codziennie przypomina wszystkim o naszym narodzie. Tutaj w 1683 r. Jan III Sobieski zwycięsko uchronił Europę przed Turcją i islamem. W Padwie, w bazylice św. Antoniego na du-

się przytrafi być w Rzymie, bezwzględnie będzie się starał dotrzeć do o kilkadziesiąt kilometrów odległej miejscowości Cassino, by wjechać na górę, na cmentarz — miejsce jedynym już dzisiaj przypominającym bitwę 1944 roku, złożony hold poległym żołnierzom-Polakom.

Na Monte Cassino mieliśmy jedną z bardzo wielu przypadkowych spotkań z rodakami. W czasie Mszy św., która była odprawiana na grobie św. Benedykta, dołączyła się do nas grupa Polaków z Niemiec. A po jej zakończeniu zażartowaliśmy, że chyba po raz pierwszy Wschód nakarmił Zachód, mając na uwadze Komunię św., którą podzieliliśmy się z rodakami z Niemiec. Jednak ci już zaraz postanowili zrewanżować się. Zaprośli na wspólną sjęstę (poobiedni odpoczynek). Zechcaliśmy więc z gór do miejscowości św. Augustyna i na tarasie niedużego baru, nad samym brzegiem Morza Terreńskiego pililiśmy kawę, wino, jedliśmy mandarynki, rozmawialiśmy, żartowaliśmy, śpiewaliśmy. A właściciele baru nie mogli wcale zrozumieć: z czego my się tak cieszymy.

I tu, w miejscowości św. Augustyna, gdzie już nie było żadnego zabytku, pomnika czy ba-

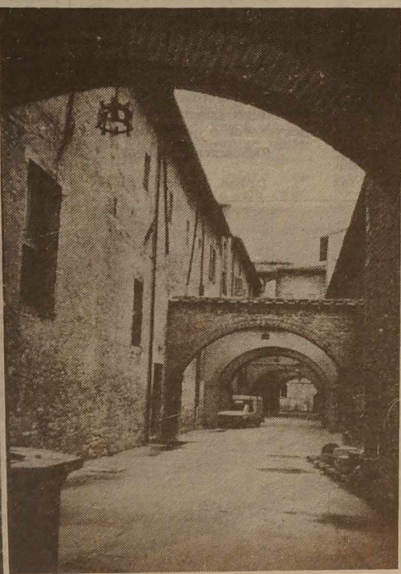
Przez całe życie będziemy równie pamiętali o otwartych sercach, które spotkaliśmy w czasie podróży. Wszędzie, do kąd przyjeżdżaliśmy: do Skarżyska Kamiennej, do Wiednia, Klasztoru Karmelitów Bosych, do Domu Polskiego Jana Pawła II w Rzymie, do Siostr Nazaretanek w Częstochowie... Wszędzie byliśmy przyjmowani jak gości, na których oczekiwano od dawna.

Czym się za to wszystko odwdzięczymy? Tymże sercem, które okazały dla bliźniego swego.

Aleksandra AKINCO

NA ZDĘCIU: inigawki z pielgrzymki.

Fot. J. Lewicki



„Kółka Rolnicze

na dawnych Kresach Wschodnich

Długoletnie tradycje mają ziemian polskich kółka rolnicze, będące społeczno-współdzielniczymi stowarzyszeniami chłopów. Siegają one okoliczności z początków XIX i początku XX wieku. Różnorodnie były drogi powstania kółek rolniczych, różniły od poziomu ekonomicznego wsi, świadomości społecznej chłopów i, oczywiście, od polityki istniejącego rządu.

Najwcześniejsze kółka rolnicze powstały w zaborskich powiatkach na Pomorzu Pruskim — na Pomorzu Gdańskim, najpóźniej natomiast — w zaborskich powiatkach. Tutaj carat niemal do końca XIX wieku nie zezwalało na powstanie jakiegokolwiek organizacji rolniczej, ziemian północno-wschodnich łącznie z okręgiem biłostockim należąca bezpośrednio do cesarstwa rosyjskiego, w ogóle nie zezwoliło zresztać się chłopom w kółkach rolniczych. Tutaj zaczęły one powstawać w II Rzeczypospolitej począwszy od 1921 roku. Tak, na przykład, w latach 1938—39 na północno-wschodnich terenach Polski działało 1715 kółek rolniczych, do których należało 44 tysiące chłopów.

I oto w przyszłym 1992 roku przypada doniosła data — 130 rocznica działalności kółek rolniczych — najstarszej chłopskiej organizacji społeczno-zawodowej. W związku z tym dążąc do uzupełnienia dokumentacji historycznej kółek rolniczych pozostających poza granicami Polski,

Komisja Historyczna Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych ogłosiła otwarty konkurs pod tytułem „Kółka Rolnicze na dawnych Kresach Wschodnich”. Popieramy organizatorów tego konkursu i ponizej zamieszczamy jego założenia, z myślą, że również czytelnicy naszej gazety, mieszkający Litwy Południowo-Wschodniej, związani z przedwojennym ruchem kółkowym, bądź posiadający kółkowe pamiątki — dokumenty historyczne, wezmą w nim aktywny udział. Warunki konkursu:

1. Warunkiem przystąpienia do Konkursu jest nadesłanie w terminie do 31 marca 1992 roku opracowania zawierającego opis działalności organizacji kółek rolniczych (np. KR; KGW; Zesp. PR; Tow. KR-KGW; Roln. Zw.-Zr. Branż.; Zw. Osadnik. Roln.) na dawnych Kresach Wschodnich.
2. Opracowanie może mieć formę monografii (opis najważniejszych wydarzeń), pamiętnika-wspomnienia, dziennika, notatek, zestawu pamiątek-dokumentów (np. przewodnika, kroniki, legitymacje, statuty-regulaminy, publikacje prasowe - książkowe, fotografie — z dodatkowymi opisami). W opracowaniu wskazane jest uwzględnić m.in.:
 - bliższe dane osobowo - rodzinne autora (ów) opracowania wraz z jego (ich) kolejnymi losów życiowo-rodzinnych,
 - źródła (materiały), które wykorzystano przy pisaniu opracowania,
 - dane o terenie działania organizacji kółek rolniczych wraz z charakterystyką produjących działaczy.
3. Objętość opracowania może być dowolna. Opracowanie powinno być pisane czytelnie na maszynę lub odręcznie — z tym, że wyjątkowo starannie należy pisać: imiona i nazwiska, daty i nazwy organizacji - instytucji oraz miejscowo-

ści (przy miejscowościach — podać nazwy gmin lub b. powiatów).

4. Podsumowanie Konkursu nastąpi w lipcu 1992 r., po uprzednim dokonaniu oceny opracowań przez Sąd Konkursowy, powołany przez KZRKIOR w składzie przedstawicieli współorganizatorów Konkursu.
5. Dla uczestników Konkursu za najlepsze opracowania zostaną przyznane nagrody i wyróżnienia ufundowane przez współorganizatorów Konkursu.
6. Opracowania konkursowe będą stanowiły materiał źródłowy historii ruchu kółek rolniczych, pozostający w archiwum Komisji Historycznej KZRKIOR. Posłużą one do opracowania historii kółek rolniczych na dawnych Kresach Wschodnich. Przewiduje się ponadto opublikowanie niektórych opracowań konkursowych w prasie.

PRACE KONKURSOWE, DOKUMENTY PROSIMY NADSYŁAĆ POD ADRESEM: POLSKA, 00-850 WARSZAWA, UL. SZKOŁNA 2/4 SKR. PO CZ. 154

lit
LITWA, 2019 WILNO
AL. LAISWIS 60
RED. „KURIER WILEŃSKI” Z DOPISKIEM „KONKURS”

maraton rockowy-91

O koncercie i „metalowych dymach” w Wilnie

W Mickuach, jak pisałam, polamali krzesła. W Podbrodziu publiczność siedziała poważnie, przytupując jedynie w rytm muzyki. Później urządzono muzykom wspaniałą kolację. M. Mejszyski — też była kolacja i tańcząca publiczność. Wilno się popisało. Ale na początku, garść wrażeń z galowego koncertu w Pałacu Kultury Kolejarzy...

— Cześć!
— Witamy wszystkich Litwinów!
— Rozumiecie po polsku? — krzyki z głębi sali: „Tak!”
— Okay!
— Dariusz Rękas i Tomasz Kwiecień z grupy „Zink” rozpoczęli koncert w tonie nawałowego rocka. Tomasz pisze wiersze, Rękas i teksty piosenek. Ja — korespondent współpracuję z kilkoma pismami muzycznymi. Kiedyś — z „Na ścieżce”, teraz z tarnowskim „Tytko rock” — powrocie do Wilna planuję coś niecoś napisać...
— Kultura w białych spodniach, w tym podkoszulku i wąskich okularach zwraca się do publiczności w skórzanych nakładkach desperacko dymiących papierosy:
— Zapraszamy jeden walek... Albo dwa... Albo trzy...
— Walek „metalowy”, opanujący pierwsze rzędy w Luksusowym spokojem. Zmiana stylu. Na scenie „Awruk”. — Przepała w czarnym pasem z ćwiekami, z nastawionym „grzebień” przyklejony na głowie. „Wojenka, wojenka, coż ty za pani, że idą chłopcy malowa-

ni — na front!”... Spada ciężki akord. Sala drży od uderzeń perkusisty...
— Starsze osoby nie stać było na przyjęcie tyłu „decybeli”. Z wolna opuszczają salę... Na widowni pozostają długowłosi. Ci, którzy czekają na trash-metal. Ale na razie ze sceny leci muzyka, adresowana przede wszystkim do „punków”. Tych, z kolei nie widać...
— Jeszcze „Genezyp Kapen” — grupa rock and roll’owa i dopiero potem ma wyjść odczekiwany zespół „Metale”, niecierpiąca się. Popijają piwo z puszek. Podrzucają do góry kolorowe piłki. Spacerują po sali...
— Ej, ty, „pasiasty”, dawaj, dawaj! — ponagla ją gitarzystę...
— Nesuprantam! — leca krzyki w stronę solistów Janusza Miki i Aleksandry Łukasik. Przebiega myśl: a propos, gdzie są ci, co rozumieją? Uczniowie polskich szkół? Studenci? Jest ich rzeczywiście niewiele. Chociaż te koncerty — to akcja charytatywna na rzecz nowo powstałego Uniwersytetu Polskiego i nie tylko... Organizatorzy „maratonu” odwiedzili uniwersytet, rozmawiali z panem Romualdem Brazimem. Reklamy w gazecie, zda się, również nie zabrakło. Więc

jaka jest przyczyna tej nieobecności? Czy znowu nasza pasywność? W końcu, będą próbować znaleźć na to odpowiedź studenci, a teraz...
— Na scenie ukazał się leader Tomasz Łobuda. Dzikie brawa na sali. Jest „Gladiator”!!!! „Fanowie” rzucają się w stronę sceny. Otarzają ją zwałą ścianą. Podskakują, skandują. Za pierwszym dźwiękiem, imitującym „wyście” karetki pogotowia, kilka „fanów” wskakuje na scenę, tańczy. Sypie w stronę widowni strumieniami iskier... Efekty — piękne w połączeniu ze świetną grą muzyków „Gladiatora”. Tylko ognie, niestety, nie są „bengalskie”... W kilku miejscach zaczyna tlić się podłoga...
— Muzycy proszą kilkakrotnie przez mikrofon, by młodzież zeszała ze sceny. Prośby nie skutkują. „Metalowcy” szalają na całego Nagle... Trrach!!! Czyż ciężki but spadł na aparaturę. Milkną gitary. „Zawisa w powietrzu” kolejne uderzenie perkusisty...
— Nie będziemy grać! Uszkodziliście dwa mikrofony! — pada ze sceny oświadczenie.
— Grajcie!!! — domagają się chórem „fanowie”, nie mogąc uwierzyć własnym śladom.
— Zwróćcie pieniądze za koncert!!! krzyczą inni.
— „Metalowcy” kłóca się ze sobą, nie przebijając epitetów. W końcu — pod eskortą pracowników Pałacu Kultury — opuszczają salę zwałą grupą. Żli zrozpaczeni...

— Jesteśmy zawiedzeni...
— stwierdził po chwili jeden z organizatorów „maratonu” Zbigniew Jagiełło.
— Dlaczego nie było policji? W Polsce, wiem, że i w innych krajach Europy na koncertach, gdzie „falują” emocje, zazwyczaj bywa policja lub specjaliści „bramkarze”. W Jarocinie, gdzie odbywają się festiwale muzyki rockowej, są przynajmniej bariery, odgradzające publiczność od sceny... — dodaje Grażyna Kubica.
— Nie ma czemu się dziwić — ripostuje jeden z muzyków. — Tu jest po prostu czas cofnięty o 7 lat wstecz... U nas takie „dymy” podczas występów zespołów rockowych były na początku lat 80... Teraz nawet „metal” z „punkami” się pogodził i razem bawią się podczas koncertów. Niebezpieczni są jeszcze tylko skinhedzi...
— Z litewskimi wielbicielemi „metal” zapoznaliśmy się na mieście — mówi przedstawiciel „Gladiatora”. — Otrzymał od nas w prezencie kasę... Przed chwilą jeden z „fanów” powiedział mi, że dziś „rozrabiali” nieumyślnie. Po prostu w Wilnie — w odróżnieniu od Kowna — brakuje koncertów rockowych. Dlatego nie mają gdzie się „wyzić”...
— Muzycy wyrazili żal, pod adresem dyrekcji Pałacu Kultury Kolejarzy, iż nie wypożyczono im całego kompletu aparatury nagłośnieniowej. W wiejskich salach — nie było z tym problemu, więc

mieli nadzieję, że w Wilnie...
— „W Wilnie zabrakło nawet publiczności.”
— Dlaczego? — zapytałam jednego z obecnych na koncercie studentów.
— Nasza publiczność jest przyzwyczajona do muzyki pop i najbardziej preferuje ten kierunek — odpowiedział Marek Dzimira, studiujący język angielski na Polskim Uniwersytecie w Wilnie.
...Perypetie muzyków na tym się nie zakończyły. Mieili odejść nazajutrz do Polski autokarem z ramienia PCK. W nocy o godzinie 11.30 pani Grażyna Kubica otrzymała telefoniczną wiadomość, iż „kierownicy” autokaru odmawiają wieść pod flagą Polskiego Czerwonego Krzyża — „muzykantów”... Zespoły zostały z kwitkiem, w pełnej desperacji...
Przez cały dzień, w sobotę, trwały próby znalezienia transportu. Należą się ogromne podziękowania deputowanej do RN Litwy pani Walentynej Subocz, kierownicy z Podbrodzia Janowi Wąkietowskiemu, przedstawicielce kota im. Syrokomli Danucie Rynkiewicz oraz kierownikowi ds. kultury przy ZG ZPL Apolonii Skakowskiej, osobom, które robiły wszystko, by pomóc muzykom wrócić do domu.
Alina LASSOTA
NA ZDJĘCIACH: artyści po koncercie; zrozpaczeni „fanowie” post factum...
Fot. W. Charin



Ekran

LIETUWA — „Pole rozsądku” (USA) — o 12, 14, 16, 18, 20.
HELIOS — I sala — „Martwi nie umierają” (USA, komedia) — o 10.40, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30. II sala — „Wilczyca” (Polska) — o 11, 13, 15, 17, 19, 21.
WILNIUS — „Martwi nie umierają” (USA, komedia) — o 11, 13, 15, 17, 19, 21.
LAZDYNAI — „Skorpion” (USA) — o 14, 16, 20.30. „Gita z Sitapuru” (2 odc., Indie) — o 18.
PLANETA — I sala — „Wypchnij mamę z podłogi” (USA, komedia) — o 11.10, 12.50, 14.30, 16.20, 18.10, 20. II sala — „Tomboy” (USA) — o 11.50, 17.20. „Poza prawą” (Francja) — o 13.30, 21. „Czary Queen w Budapeszcie” (Węgry) — o 15.30, 19.10.
AIDAS — „Wilkołak” (USA) — o 16, 18, 20; 14, 15.XII — o 14, 16, 18, 20.
DRAUGYSTE — „Skorpion” (USA) — o 12.30, 16.30, 20.30. „Bez wyjścia” (USA) — o 14.20, 18.20.
AUSZRA — „Kishen i Kanhaja” (2 odc., Indie) — o 10.30, 13.30, 17.30, 20.30.
TEWYNE — Videosala — „Terminator-2” (2 odc., USA) — o 12, 14.30, 17, 19.30.
PERGALE — „Policjant z Beverly Hills-2” (USA) — o 11, 13, 15, 17, 19, 21.
WINGIS — „Pomsta w wyższym świecie” (Chiny) — o 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30.
TAIKA — I sala — „Brodne tańce” (USA) — o 17. „Terminator-1” (USA) — o 12.40, 19. „Terminator-2” (USA) — o 14.40, 21.
Videosal — „Zwariowana policja drogowa” (USA) — o 13.20, 20.30. „Zaginieni bez wieści-3” (USA) — o 15.40. „Północne wyrzęte” (USA) — o 18.10.

Telewizja

WTOREK, 10 GRUDNIA
WILNO
7.30 — Lekcja angielskiego. 7.45 — Na dzień dobry. 8.10 — Nasz elementarz. 8.15 — Uczymy się litewskiego. 8.30 — 01... 02... 03... 9.00 — U Danute. 9.50 — Stop — AIDS! 10.00 — Okno: nowości ze świata. 10.30 — Lekcja angielskiego. 16.45 — Lekcja angielskiego. 17.00 — Program CNN. 18.10 — Przegląd krajowy. 18.50 — Wiadomości wieczorne (ros.). 19.00 — Studio polskie. 19.10 — Przedmowa do historii Jazdźwiegów. 19.50 — Słowo chrześcijańskie. 20.00 — Dobranocka. 20.25 — Reklama. 20.30 — Panorama. 21.00 — Komentarz rządowy. 21.15 — Reklama. 21.20 — Premiera duńskiego serialu „Monopol”. Odc. I. 22.05 — Państwo i obywatel. 23.20 — Wiadomości wieczorne. 23.35 — Postscriptum. 23.45 — Lekcja angielskiego.
WARSZAWA
9.00 — Wiadomości poranne. 9.10 — „Dzień dobry”. 10.10 — „Domowe przedszkole”. 10.35 — „Gotowanie na ekranie” — magazyn kulinarny. 11.00 — „Lalka” (4) — serial TP. 12.50 — Wiadomości. 13.00—17.00 — Telewizja edukacyjna. 18.15 — Teleexpress. 18.35 — Narodziny firmy — program publicystyczny. 19.00 — „Familijski album” — amerykański kurs języka angielskiego. 19.20 — W Sejmie i Senacie. 19.35 — „Królik Bugs przedstawia” — serial anim. prod. USA. 20.00 — Wywiad tygodnia. 20.15 — Dobranoc „Pił i Herkules”. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — Film fabularny. 23.05 — „ABC ekonomii”. 23.15 — „Sprawa dla reportera”. 24.00 — Wiadomości

wieczorne. 0.20 — „Siódemka” w „Jedynce” — film dok. prod. francuskiej. 1.10 — Poezja na dobranoc.
MOSKWA I
6.30 — Poranek. 9.05 — Muzyka w eterze. 9.35 — Godzina dla dzieci (z lekcją francuskiego). 10.35 — Premiera TV filmu fab. „Pojechaliśmy, szefie”. 12.00 — TSN. 12.10 — Abecadło sposobu bycia. 13.45 — Telemixt. 14.30 — Hale targowe. 14.45 — Nowości giełdowe. 15.00 — TSN. 15.10 — Spotkanie z akademikami N. Amosowem w Ostantkine. 15.30 — TV serial „Zycie Don Kichota i Sancho”. Film II. Odc. 2. 16.45 — Kreskówka. 16.55 — Dzieciaki klub muzyczny. 17.40 — Razem z mistrzami. 17.55 — Zatrzymaj się, chwilo. 18.15 — Świat pasji. 18.30 — TSN. 18.45 — Projekt-30. 19.15 — Telemost „Moskwa — Indianapolis”. 19.35 — Premiera TV filmu fab. „Pojechaliśmy, szefie”. 21.00 — Program inform. 21.35 — Na 170 rocznicę urodzin N. Niekrasowa. 22.35 — Międzynarodowy 6-eta-powy wysiłek kolarski. 23.35 — TSN. 23.50 — „Engagement” teatru „Plus”.
MOSKWA II
8.00 — Gimnastyka poranna. 8.15 — Język francuski. 8.45 — Język francuski. 9.15 — Kreskówki. 9.45 — Program autorski J. Nagibina. 10.45 — Film dok. 11.00 — Promocja czasopisma „Dar”. 12.00 — Czerwone i białe. 12.30 — „Anna w świątyni”. 13.00 — I znowu operetka. 13.40 — TV film dok. 14.00 — Kompozycja muzyczna - poetycka. 14.30 — Gimnastyka rytmiczna. 17.00 — Śpiewa Rafael Iljasow. 17.20 — Klub podróżników. 18.20 — Manifest człowie-

czy. 19.00 — Informator parlamentarny Rosji. 19.15 — TV przegląd „Daleki Wschód”. 19.55 — Reklama. 20.00 — Wieści. 20.20 — Dobranocka. 20.35 — Specjalny informator komercyjny. 20.45 — Proszę o głos. 20.55 — Program rozrywkowy. 21.55 — Bez retuszu. 22.55 — Reklama. 23.00 — Wieści. 23.20 — Furgon teatralny. 0.05 — Program rozrywkowy.
SRODA, 11 GRUDNIA
WILNO
7.30 — Lekcja angielskiego. 7.45 — Na dzień dobry. 8.10 — Nasze miasteczka. 9.10 — Nasz język. 9.40 — Program ukraiński. 10.05 — Okno: nowości ze świata. 10.30, 16.45 — Lekcja angielskiego. 17.00 — Program CNN. 18.00 — Wiadomości. 18.10 — Przegląd krajowy. 18.50 — Wiadomości wieczorne (ros.). 19.00 — Studio polskie. 19.10 — Fala odrodzenia. 19.55 — Nasz elementarz. 20.00 — Dobranocka. 20.25 — Reklama. 20.30 — Panorama. 21.00 — Studio państwowe. 22.00 — Reklama. 22.05 — Wieczór muzyki. 23.15 — Wiadomości wieczorne. 23.30 — Postscriptum. 23.40 — Lekcja angielskiego.
WARSZAWA
9.00 — Wiadomości poranne. 9.10 — „Dzień dobry”. 10.10 — „Domowe przedszkole”. 10.35 — „Giełda pracy — giełda szans”. 11.05 — „Dynamia” — serial prod. USA. 12.50 — Wiadomości. 13.00—17.00 — Telewizja edukacyjna. 18.15 — Teleexpress. 18.35 — Bóg, diabeł i demony — reportaż z Muzeum Śląskiego w Katowicach. 18.55 — „Klinika zdrowego człowieka”. 19.15 — „Świat w oczach Lema”. 19.30 — „Rewizja nadzwyczajna”. 19.55 — „Zielona linia”. 20.15 — Dobranoc „Radkowe radości”. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — „Dynamia”. 22.05 — „ABC ekonomii”. 22.10 — Studio temat. 22.55 — Puchar Europy w piłce nożnej. 23.40 — Wiadomości wieczorne. 0.35 — „Lenin na dobranoc” — „Lenin i wartownik”.
MOSKWA I
6.30 — Poranek. 9.05 — Dzieciaki klub muzyczny. 9.50 — Razem z mistrzami. 10.05 — TV film dok. 10.35 — Film fab. „Prezumpcja niewinności”. 12.00 —

HOROSKOP
KTO URODZIŁ SIĘ 10 GRUDNIA
Ekscentryczny, posiada dużą intuicję, cęca się z wiekiem. Jest nastrojony romantycznie, interesuje jęmicami innych. Jest wiarą w siłę szlachetną. Jego wady: czarność, nie otwarty, o wiele nierealny projektant. Do czego powinien winien nauczyc się i łagodności. W zawieraniu małżeństwa powinien zachować ostrożność, gdyż przez się z osobą całkiem siebie może być przyrokiem. Pragnie zachować niezależność indywidualną.
TSN. 12.10 — Co? Gdzie? 13.20 — Zaproszenie — Agencja ekonomiczna — Notes. 14.25 — Pismo — TSN. 15.10 — Dzień 15.40 — TV serial „Dzień Kichota i Sancho”. Film 3. 16.50 — P. Czarna „Marsz słowiański”. Godzina dla dzieci (z lekcją angielskiego). 18.00 — Dzień 18.30 — TSN. Świat pasji. 19.00 — UEFA w piłce nożnej. 21.30 — „Dynamo” (Moskwa). „Gent” (Belgia). 21.35 — dok. 22.15 — Jalta-91. Wszystkie gwiazdy. TSN. 0.05 — TV o TV.

Kalendarium

* Wtorek (10.XII) jest 344 dniem 1991 r. Do końca roku 21 dni.
* Znak Zodiaku — Strzelec.
* Imieniny: Julii, Bogdana, Daniela.
* Wschód Słońca — 8.30, zachód — 15.53. Długość dnia 7 godz. 23 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 10 grudnia zachmurzenie z przejaśnieniami, bez opadów. Wiatr słaby. Temperatura 3—5 stopni mrozu. W ciągu następnych dwóch dni krótkotrwałe opady. Temperatura w nocy 3—8 stopni mrozu, w dzień od -4 do +1 stopni.

KAN
IMPORT - EXPORT
PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWE >> KAN <<
BIAŁYSTOK, UL. MONIUSZKI 65/2
tel/fax 754 - 204
OFERUJE W HURCIE I DETALU
WSZYSTKIE NOWE ORAZ UŻYWANE CZĘŚCI ZAMIENNE DO SAMOCHODÓW FIRM ZACHODNICH
REALIZACJA IMPORTU NA ZAMOWIENIE

DO WIADOMOŚCI TYCH WSZYSTKICH, KTÓRYCH SZUKAJĄ MOŻLIWOŚCI JAK NAJKONSTANTNIEJSZEGO ZASTOSOWANIA SWOICH KÓW INWESTYCYJNYCH
Dom Handlowy TURI
pomoże państwu stać się
jednym z właścicieli (akcjonariuszy) perspektywnej nieruchomości, a w razie potrzeby, korzystać z niej w pełni.
Spieszcie, zanim nie zostały jeszcze wykonywane najbardziej sprzyjające możliwości.
Nasz telefon w Wilnie 63-88-11.

KURIER Wileński
Dziennik społeczno-polityczny Rady Najwyższej i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Nasz adres: 2019, Wilno, al. Laiswes 60.
Indeks 67218
Cena 40 kop.
Zam. 982
Nr rejestracji — 322.
Drukarnia przedsiębiorstwa „Spauda”

TELEFONY: Redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49, sekretariat — 42-79-50.
Działy: państwa i samorządu terenowego — 42-78-63, ekonomiczny — 42-79-54, etyki, rodziny i prawa — 42-79-64, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, 42-69-86, życia politycznego — 42-78-81, życia wsi — 42-79-68, 42-78-96, społeczny oraz aktualności — 42-78-77, handlu, usług i komunikacji — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, felietonów i sportu — 42-90-63, listów — 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny — 42-72-70.

Redaktor Zbigniew BALCZAK
Usługi XERO oraz biuro ogłoszeń — ul. Suboc 1 (od pociągu) czynne od 9.00 do 17.00 w dni robocze. Tel.: 62-66-04.
PILNE ogłoszenia są przyjmowane w redakcji, al. Laiswes 60, 12 piętro, w godz. 17.00-19.00. Tel.: 62-69-63.